EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 7.7.2020
COM(2020) 295 final

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisellä väliaikaisella kumppanuussopimuksella perustetussa kauppakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta käsitteen ”alkuperätuotteet” määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan pöytäkirjan II tiettyjen määräysten muuttamiseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisellä väliaikaisella kumppanuussopimuksella, jäljempänä ’sopimus’, perustetussa kauppakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta sopimuksen pöytäkirjan II tiettyjen määräysten muuttamisesta tehtävän päätöksen suunniteltuun hyväksymiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välinen väliaikainen kumppanuussopimus

Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen kumppanuussopimuksen, jäljempänä ’sopimus’, tarkoituksena on a) parantaa Tyynenmeren valtioille mahdollisuutta päästä Euroopan unionin, jäljempänä ’EU’, markkinoille; b) edistää kestävää talouskehitystä ja Tyynenmeren valtioiden asteittaista yhdentymistä maailmantalouteen; c) perustaa yhteiseen etuun perustuvia vapaakauppa-alueita Euroopan unionin ja Tyynenmeren valtioiden välille vapauttamalla kauppaa asteittain sovellettavia WTO:n sääntöjä ja epäsymmetrian periaatetta noudattaen, ottaen huomioon Tyynenmeren valtioiden erityistarpeet ja kapasiteettirajoitukset sitoumusten tason ja ajoituksen osalta; d) luoda soveltuvat riitojenratkaisujärjestelyt; ja e) perustaa asianmukaiset institutionaaliset järjestelyt.

EU allekirjoitti 13. heinäkuuta 2009 sopimuksen[1], jota Papua-Uusi-Guinea on soveltanut väliaikaisesti 20. joulukuuta 2009 ja Fidžin tasavalta 28. heinäkuuta 2014 alkaen. Sopimusta soveltavat siihen liittymisestään alkaen väliaikaisesti myös Samoan itsenäinen valtio ja Salomonsaaret, jotka liittyivät sopimukseen 31. joulukuuta 2018 ja 17. maaliskuuta 2020.

2.2. Kauppakomitea

Kauppakomitea on sopimuksen 68 artiklan mukaisesti perustettu elin. Se koostuu EU:n ja Tyynenmeren valtioiden (Papua-Uusi-Guinea, Fidži, Samoa ja Salomonsaaret) edustajista. Kauppakomitea vahvistaa työjärjestyksensä, ja sen puheenjohtajina toimivat EU:n edustaja ja Tyynenmeren valtioiden edustaja.

Kauppakomitea käsittelee kaikkia sopimuksen täytäntöönpanon kannalta tarpeellisia asioita, mukaan lukien kehitysyhteistyö. Hoitaessaan tehtäviään kauppakomitea voi a) perustaa ja valvoa erityiskomiteoita tai -elimiä, jotka voivat olla tarpeen tämän sopimuksen täytäntöön panemiseksi, b) kokoontua milloin tahansa osapuolten sopimana ajankohtana, c) tarkastella kaikkia tämän sopimuksen mukaisesti esille tulleita kysymyksiä ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tehtäviään hoitaessaan, ja d) tehdä päätöksiä tai antaa suosituksia sopimuksessa määrätyissä tapauksissa.

Kauppakomitea siirtää erityisen täytäntöönpano- ja päätöksentekovallan erityiskomiteoille, erityisesti tulliyhteistyön ja alkuperäsääntöjen erityiskomitealle, asiaankuuluvien sopimuksen määräysten mukaisesti.

2.3. Suunniteltu kauppakomiteakomitean säädös

Kauppakomitean on määrä hyväksyä *syyskuussa 2020* pidettävässä kahdeksannessa kokouksessaan päätös, jäljempänä ’suunniteltu säädös’ käsitteen ”alkuperätuotteet”

[1] Neuvoston päätös 2009/729/EY, tehty 13 päivänä heinäkuuta 2009, Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen väliaikaisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 272, 16.10.2009, s. 1).

määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan pöytäkirjan II tiettyjen määräysten muuttamisesta.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on

– saattaa alkuperäsääntöjä koskevat määräykset ajan tasalle viimeisimmän kehityksen kanssa ja antaa talouden toimijoille yksinkertaisemmat ja joustavammat alkuperäsäännöt. Tämä tapahtuu seuraavin muutoksin:

  (a) kumotaan seuraavat määräykset, joilla ei enää ole merkitystä:

    – 3 artiklan 7 kohta: ei ole enää tarpeen täsmentää, että kumulaatiota on alettu soveltaa 1. tammikuuta 2010 ja 1. lokakuuta 2015 jälkeen;

    – 4 a artikla ja liite VIII A ovat menettäneet merkityksensä, koska naapuroivia kehitysmaita ei ole määritelty;

    – 4 artiklan 8 kohdan toinen virke ja liite XII: ei ole enää tarpeen luetella Etelä-Afrikan alkuperätuotteita, joihin on sovellettu kumulaatiota 31. joulukuuta 2009 jälkeen.

  (b) Muutetaan 7 artiklan otsikko vastaamaan sisällysluettelon otsikkoa.

  (c) Lisätään II osastoon uusi 12 artikla ”Kirjanpidollinen erottelu”, jotta talouden toimijat voivat saada kustannussäästöjä käyttäessään tätä menetelmää varastojen hoidossa.

  (d) Poistetaan III osaston 13 artikla ja korvataan se uudella 14 artiklalla, jonka otsikkona on ”Muuntamattomuus”, jotta talouden toimijoilla olisi enemmän joustovaraa niiden todisteiden osalta, jotka on toimitettava tuojamaan tulliviranomaisille, kun alkuperätavaroiden uudelleenlastaus tai tullivarastointi tapahtuu kolmannessa maassa.

  (e) Poistetaan 14 artikla ” Näyttelyt” ja 38 artikla ”Vapaa-alueet”, joita ei enää tarvita muuntamattomuutta koskevan määräyksen käyttöönoton jälkeen.

  (f) Muutetaan IV osaston 15 artiklaa, jotta talouden toimijat voivat joustavammin noudattaa alkuperäselvityksiä koskevia vaatimuksia.

  (g) Lisätään uusi 39 artikla, jossa esitetään yhteenveto tulliyhteistyön ja alkuperäsääntöjen erityiskomitean tehtävistä ja vastuista, jotka mainitaan pöytäkirjan II eri määräyksissä, ja saatetaan 41 artikla vastaavasti ajan tasalle.

– Saatetaan ajan tasalle sopimuksen pöytäkirjan II liite II, jotta se yhdenmukaistettaisiin HS-nimikkeistön vuoden 2017 toisinnon kanssa.

  Pöytäkirjan II liite II perustuu Maailman tullijärjestön (WCO) harmonoitua tavarankuvaus- ja koodausjärjestelmää koskevan kansainvälisen yleissopimuksen liitteenä olevaan harmonoidun järjestelmän (HS) vuoden 2007 toisintoon. WCO on sittemmin laatinut uuden, vuoden 2017 HS-nimikkeistön, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2017. Alkuperäsäännöt olisi kuitenkin säilytettävä ennallaan, sillä HS-nimikkeistöön tehtyjen muutosten ei ole tarkoitus vaikuttaa tuotteisiin sovellettaviin alkuperäsääntöihin.

– Muutetaan sopimuksen pöytäkirjan II liitteen IV teksti siten, että siihen sisällytetään kauppalaskuilmoituksen kroaatinkielinen toisinto.

  Sopimus Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin allekirjoitettiin 9. joulukuuta 2011, ja se tuli voimaan 1. heinäkuuta 2013. Sopimusta sovelletaan alueisiin, joilla sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta siinä

määrätyin edellytyksin, sekä sopimuksen allekirjoittaneisiin Tyynenmeren valtioiden alueisiin;

– Saatetaan ajan tasalle sopimuksen pöytäkirjan II liitteessä VIII olevan MMA:iden luettelo, jotta se yhdenmukaistettaisiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen kanssa.

Sopimuksen pöytäkirjan II liitteessä VIII luetellaan Euroopan unionin merentakaiset maat ja alueet, jäljempänä ’MMA’. Joidenkin alueiden asema on äskettäin muuttunut: Saint-Barthélemy (FR) sai unioniin assosioituneen MMA:n aseman 1. tammikuuta 2012 ja Bermuda (UK) 1. tammikuuta 2014. Mayotte (FR) sai unionin syrjäisimmän alueen aseman 1. tammikuuta 2014.

– Poistetaan Samoa ja Salomonsaaret pöytäkirjan II liitteessä X olevasta luettelosta ”muut AKT-valtiot” niiden liityttyä sopimukseen.

Koska sopimuksen pöytäkirjaan II ja sen liitteisiin tehdään useita muutoksia, pöytäkirja olisi selkeyden vuoksi korvattava kokonaisuudessaan.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Pöytäkirja II käsitteen ”alkuperätuotteet” määrittelystä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmistä tehtiin vuonna 2009. Tietyt alkuperäisen pöytäkirjan II määräykset eivät ole ajan tasalla alkuperäsääntöjen viimeisimmän kehityksen kanssa, minkä vuoksi sopimuksessa määrätystä etuuskohtelusta ei saada täyttä hyötyä.

Ehdotetuilla muutoksilla yksinkertaistetaan ja joustavoitetaan alkuperäsääntöjä koskevien vaatimusten ja menettelyjen noudattamista. Esimerkiksi:

– kirjanpidollisen eriyttämisen ansiosta talouden toimijat voivat säästää varastojensa hoidosta aiheutuvissa kustannuksissa;

– talouden toimijoille tarjotaan enemmän joustovaraa niiden todisteiden osalta, jotka on toimitettava tuojamaan tulliviranomaisille, kun alkuperätavaroiden uudelleenlastaus tai tullivarastointi tapahtuu kolmannessa maassa;

– rekisteröidyn viejän mahdollisuus käyttää yksinomaan kauppalaskuilmoitusta pätevänä alkuperäselvityksenä yksinkertaistaa alkuperämenettelyjä ja vähentää EUR.1-tavaratodistusten antamiseen liittyviä hallinnollisia kustannuksia, mikä antaa toimijoille mahdollisuuden hyötyä täysimääräisesti tullietuuskohtelusta, mikä voi puolestaan vaikuttaa myönteisesti kauppaan.

Tällainen yksinkertaistaminen helpottaa näin ollen kauppaa ja edistää taloudellista kehitystä Tyynenmeren alueella antamalla talouden toimijoille mahdollisuuden hyötyä täysimääräisesti väliaikaisen talouskumppanuussopimuksen mukaisesta etuuskohtelusta.

Muutoksilla yksinkertaistetaan ja joustavoitetaan alkuperäsääntöjä koskevien vaatimusten ja menettelyjen noudattamista. Yksinkertaistamisen ansiosta kaupankäynti on helpompaa ja talouden toimijat voivat optimoida etuuskohtelun käytön. Lisäksi ehdotetuilla muutoksilla edistetään alueellista yhdentymistä ja taloudellista kehitystä Tyynenmeren valtioissa tarjoamalla toimijoille enemmän mahdollisuuksia täyttää alkuperäsäännöissä asetetut vaatimukset noudattaa alkuperäsääntöjä.

Sopimuksen pöytäkirjasn II liitteessä II mainittuja tuotteita koskevat muutokset (nimikkeet ja tavaran kuvaukset) ovat tarpeen, jotta voidaan ottaa huomioon Maailman tullijärjestön (WCO)

vuosien 2012 ja 2017 harmonoituun järjestelmään tekemät päivitykset ja jotta tuotteiden kuvaus ja luokittelu pysyisivät johdonmukaisina harmonoidun järjestelmän kanssa.

Sopimuksen pöytäkirjan II liitteessä VIII luetellaan EU:n merentakaiset maat ja alueet. Pöytäkirjassa II ’merentakaisilla mailla ja alueilla’ tarkoitetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitettuja maita ja alueita. Luetteloa olisi päivitettävä, jotta voitaisiin ottaa huomioon viimeaikaiset muutokset eräiden merentakaisten maiden ja alueiden asemassa.

On syytä panna merkille, että Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisellä väliaikaisella kumppanuussopimuksella perustetussa kauppakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettava kanta sopimuksen pöytäkirjan II liitteiden II ja VIII muuttamiseen on jo vahvistettu 11 päivänä marraskuuta 2019 annetulla neuvoston päätöksellä (EU) 2019/2143 (EUVL L 331, 20.12.2019, s. 1). Selkeyden vuoksi kanta esitetään uudelleen (muuttumattomana) tässä aloitteessa.

Päätösehdotus täyttää sopimuksen määräysten mukaiset EU:n velvoitteet.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

4.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä ”*sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita*”.

Ilmaisu ”*säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia*” kattaa myös säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla mutta jotka ”*voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännöstön sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa*”[2].

4.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Säädös, jonka komitean on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Se on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla sopimuksen 8, 68 ja 78 artiklan mukaisesti.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

4.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla

[2] Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

4.2.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteisteen kauppapolitiikkaan.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artikla yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

4.4. Suunnitellun säädöksen julkaiseminen

Koska kauppakomitean säädöksellä muutetaan Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välistä väliaikaista kumppanuussopimusta, on aiheellista julkaista se *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen, kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisellä väliaikaisella kumppanuussopimuksella perustetussa kauppakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta käsitteen ”alkuperätuotteet” määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan pöytäkirjan II tiettyjen määräysten muuttamiseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Papua-Uusi-Guinea on soveltanut talouskumppanuussopimuksen puitteet muodostavaa Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välistä väliaikaista kumppanuussopimusta[1], jäljempänä ’sopimus’, väliaikaisesti 20 päivästä joulukuuta 2009 ja Fidžin tasavalta 28 päivästä heinäkuuta 2014. Sopimusta soveltavat siihen liittymisestään alkaen väliaikaisesti myös Samoan itsenäinen valtio ja Salomonsaaret, jotka liittyivät sopimukseen 31. joulukuuta 2018 ja 17. maaliskuuta 2020.

(2) Sopimuksen 13 ja 68 artiklan sekä sopimuksen pöytäkirjassa II olevan 41 artiklan nojalla talouskumppanuussopimuksen kauppakomitea voi hyväksyä muutoksia sopimuksen pöytäkirjan II määräyksiin.

(3) Kauppakomitean on määrä hyväksyä *syyskuussa 2020* pidettävässä kahdeksannessa kokouksessaan päätös, jolla muutetaan käsitteen ”alkuperätuotteet” määritelmää ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevan pöytäkirjan II tiettyjä määräyksiä.

(4) On aiheellista vahvistaa kauppakomiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska suunniteltu päätös tulee olemaan unionia sitova.

(5) Vuonna 2009 tehdyssä käsitteen ”alkuperätuotteet” määrittelyä ja hallinnollisen yhteistyön menetelmiä koskevassa pöytäkirjassa II edellytetään, että tiettyjä määräyksiä on muutettava alkuperäsääntöjen saattamiseksi ajan tasalle viimeisimmän kehityksen kanssa, jotta joustavampien ja yksinkertaisempien alkuperäsääntöjen ansiosta talouden toimijoiden olisi helpompi käydä kauppaa ja etuuskohtelun käyttöaste optimoitaisiin.

(6) Sopimuksen pöytäkirjan II liitteessä II mainittuja tuotteita koskevat muutokset (nimikkeet ja tavaran kuvaukset) ovat tarpeen, jotta voidaan ottaa huomioon Maailman tullijärjestön (WCO) vuosien 2012 ja 2017 harmonoituun järjestelmään tekemät päivitykset ja jotta tuotteiden kuvaus ja luokittelu pysyisivät yhdenmukaisina harmonoidun järjestelmän kanssa.

[1] Neuvoston päätös 2009/729/EY, tehty 13 päivänä heinäkuuta 2009, Euroopan yhteisön ja Tyynenmeren valtioiden välisen väliaikaisen kumppanuussopimuksen allekirjoittamisesta ja väliaikaisesta soveltamisesta (EUVL L 272, 16.10.2009, s. 1).

(7) Sopimus Kroatian tasavallan liittymisestä Euroopan unioniin allekirjoitettiin 9 päivänä joulukuuta 2011, ja se tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2013. Sopimusta sovelletaan alueisiin, joilla sovelletaan Euroopan unionin toiminnasta tehtyä sopimusta siinä määrätyin edellytyksin, sekä sopimuksen allekirjoittaneisiin Tyynenmeren valtioiden alueisiin; Sopimuksen pöytäkirjan II liitteen IV tekstiä olisi muutettava siten, että siihen sisällytetään kauppalaskuilmoituksen kroaatinkielinen toisinto.

(8) Sopimuksen pöytäkirjassa II olevassa liitteessä VIII luetellaan EU:n merentakaiset maat ja alueet. Pöytäkirjassa ’merentakaisilla mailla ja alueilla’ tarkoitetaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen neljännessä osassa tarkoitettuja maita ja alueita. Luetteloa olisi päivitettävä, jotta voitaisiin ottaa huomioon viimeaikaiset muutokset eräiden merentakaisten maiden ja alueiden asemassa.

(9) Samoan ja Salomonsaarten liityttyä sopimukseen ne olisi poistettava pöytäkirjan II liitteessä X olevasta luettelosta ”muut AKT-valtiot”.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Unionin puolesta komitean kahdeksannessa kokouksessa otettava kanta perustuu tähän päätökseen liitettyyn kauppakomitean päätösluonnokseen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja